

Zpráva o realizaci Záchranného programu pro sýčka obecného v ČR v roce 2020 a 2021

Záchranný program pro sýčka obecného (*Athene noctua*) v ČR byl schválen Ministerstvem životního prostředí v srpnu roku 2020. V následujícím textu jsou u jednotlivých opatření záchranného programu (zeleně) uvedeny aktivity, které proběhly v rámci jeho realizace v letech 2020 a 2021.

3.1. Péče o biotop

3.1.1. Opatření pro eliminaci antropogenních pastí

3.1.1.1. Vyhledávání a odstraňování technických pastí, v případě neodstranitelných pastí jejich zabezpečování

- 2020

V tomto roce byla realizovaná aktivita „Identifikace a dokumentace rizikových prvků v domovských okrscích sýčka obecného“ (dále jen „Rizikové prvky“, realizátor: Česká společnost ornitologická, zdroj financování: program Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny (dále jen „POPFK“). V průběhu této aktivity byly v 105 domovských okrscích sýčků odstraněny řádově stovky různých technických pastí, zejména pak nádrže na vodu či vertikální roury. V menší míře byly neodstraněné technické pasti, zejména pak nákladnější realizace, speciálně označeny do doprovodných protokolů a bylo k nim dodáno vyjádření vlastníka/nájemce k realizaci daného opatření (včetně odhadu ceny). Při terénním šetření byly do protokolu uvedeny informace k umístění hnízda a údaje o hnízdní biologii za roky 2018 – 2020 (popř. i starší údaje). Dále byla zaznamenávána opatření, která jsou nutná pro zabezpečení předmětného hnízdiště. Na některých lokalitách byla také navržena instalace hnízdních budek. Součástí projektu byla i fotodokumentace loveckých a hnízdních biotopů na jednotlivých lokalitách, včetně fotografií navrhovaných opatření (realizátor: ČSO, zdroj financování POPFK).

- 2021

V následném roce bylo dle odevzdaných protokolů financováno zabezpečení vybraných antropogenních pastí a instalace potřebných budek (realizátor: ČSOP Plzeňsko, ČSOP Břeclav, Jan Šolc, Tyto, z.s., zdroj financování: POPFK).

3.1.1.2. Zakrytí dutin elektrických betonových sloupů

- 2020

V tomto roce byla provozovatelům elektrické distribuční soustavy (společnost ČEZ Distribuce, a.s., E.ON Distribuce, a.s.) zaslána žádost o zakrytí betonových sloupů (dále jen „BS“) vedení VN ve vybraných oblastech. Vybranými oblastmi byla zona A a zona B, které byly vymezeny v rámci záchranného programu.

- 2021

V návaznosti na zaslanoou žádost v předchozím roce byla pro společnost ČEZ Distribuce, a.s. provedena územní prioritizace pro zakrytí BS s tím, že zakrytí BS

v ostatních částech zóny A a v zóně B je stále nutné. Prioritní územní bylo vymezeno na základě aktuálních dat o výskytu sýčků.

Realizace zakrytí BS byla ovlivněna provozními omezeními společností v souvislosti s epidemiologickou situací.

3.1.2. Opatření pro eliminaci nedostatku a nedostupnosti kořisti

3.1.2.8. Omezení pesticidů

- 2020

Ve spolupráci se Státním veterinárním ústavem Jihlava byly pro terénní spolupracovníky připraveny pokyny, zrealizovat vyšetření uhynulého sýčka, u nějž je podezření na otravu pesticidy.

3.2. Péče o druh

3.2.1. Opatření pro eliminaci nedostatku bezpečných hnízdišť a úkrytů

3.2.1.2. Údržba a instalace bezpečných budek

- 2020

V rámci aktivity „Rizikové prvky“ byl proveden soupis budek potřebných pro instalaci v domovských okrscích sýčků.

- 2021

a) V návaznosti na vytvořený soupis budek v rámci aktivity „Rizikové prvky“ byla financována jejich instalace (viz realizace opatření 3.1.1.1. v roce 2021)

b) V průběhu roku byla připravována smlouva o spolupráci na realizaci záchranného programu se společností EG.D, a.s. Tato smlouva bude umožňovat instalaci hnízdních budek pro sýčky na podpěrné body (tzv. „sloupy“) ve správě této společnosti.

3.2.2. Opatření pro eliminaci fragmentace a izolovanosti populací

3.2.2.2. Vypouštění

- 2020, 2021

V roce 2018 vznikla pracovní skupina, která je složená ze zástupců zoologických zahrad, záchranných stanic, vědeckých pracovníků, pracovníků státní ochrany přírody a která je koordinována Českou společností ornitologickou. V průběhu obou let tato pracovní skupina vytvářela znění dokumentu „Metodika pro repatriaci sýčka obecného v rámci jeho Záchranného programu“. Tato metodika popisuje podmínky a postup při provádění repatriací sýčků na území ČR a bude dokončena v roce 2022.

3.2.3. Opatření pro eliminaci nepřízně počasí

3.2.3.1. Přikrmování

- 2021

Od jarních měsíců do konce léta probíhlo ve 4 domovských okrscích sýčků v okrese Plzeň-jih jejich přikrmování. Sýčci nabízené drobné savce přijímali a i přes malý

počet domovských okrsků byly zřejmý pozitivní vliv příkrmování – dřívější snůška a větší počet mláďat (realizátor ČSOP Plzeňsko, zdroj financování: POPFK).

3.3. Monitoring

- 2021

V tomto roce proběhl monitoring výskytu a hnízdní úspěšnosti sýčků na území 9 krajů (Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Libereckého, Středočeského, Královohradeckého, Zlínského, Olomouckého, Jihomoravského). Výskyt sýčků byl zjištěn na 96 lokalitách, početnost celkové populace tohoto druhu v ČR je zřejmě méně než 200 jedinců. (realizátor: Česká společnost ornitologická, Karel Poprach (Tyto z.s.), zdroj financování: POPFK).

3.4. Výzkum

- 2020

V návaznosti na opatření „3.1.2 Opatření pro eliminaci nedostatku a nedostupnosti kořisti“ byl proveden výzkum prostorové aktivity, loveckého úsilí a výběru biotopů u třech párů sýčků v SZ Čechách. Výzkum byl prováděn pomocí GPS telemetrie a poloha sýčků byla snímána každou minutu po dobu několika dnů v hnízdní sezóně. Výsledky pozorování byly porovnány s výsledky obdobného sledování v Dánsku a sloužily jako podklad pro doporučení pro realizaci záchranného programu (realizátor: Martin Šálek (ÚBO), zdroj financování: studie MŽP).

3.5. Výchova a osvěta

- 2020, 2021

V průběhu obou let byly koordinátorem zodpovídány dotazy veřejnosti zaměřené především na možnost vypouštění sýčků v oblastech, ve kterých se tento druh již nevyskytuje.

➤ **Další realizované aktivity záchranného programu v předmětných letech, které nejsou přímo uvedeny v jeho opatřeních:**

Územně analytické podklady

- 2020, 2021

V obou letech byla formou jevu „A036 Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem“ poskytována vrstva s vymezením potravním biotopů v aktuálně obsazených či perspektivních domovských okrscích sýčků.

Samice sýčka s omezenou létací schopností

- 2021

V okrese Plzeň-jih byla nalezena samice sýčka s omezenou schopností létat. Samice byla podrobena zevrubnému veterinárnímu vyšetření v klinice v Kralupech nad

Vltavou. Vyšetření konstatovalo optimální fyziologický stav sýčka a neodhalilo příčinu omezené schopnosti létat, která u samice přetrvávala beze změn po dobu několika měsíců (zdroj financování: AOPK ČR).

Setkání realizačního týmu záchranného programu

- 2021

Setkání realizačního týmu záchranného programu se uskutečnilo 7. 9. 2021. Na setkání byly prezentovány dosavadní aktivity realizované v rámci záchranného programu a bylo diskutováno jeho další směřování.